

Mulighetsstudien - Vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre. Nome kommunes høringsuttalelse

Arkivsaknr: 15/2308

Nome kommune	Jnr.:	Arkiv	Saksbehandler
	15/13146	K1-026, K2-X29	Bjørn G. Andersen
Forvaltningsorgan:		Dato	Sak nr.
Formannskapet		12.11.2015	063/15
Kommunestyret		19.11.2015	095/15

Innstilling fra rådmannen:

1. Nome kommune ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.
2. Kommunene i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningssenter for samvirke i beredskap i Telemark. I Nome kommune er det etablert et slikt senter på Sagamoen, sentralt i Telemark, som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningssentre allerede i dag. Det er også gjort betydelige forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapssenter for samvirke trening/øving.

- Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane. Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.
- Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.
- Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.
- Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskapssenter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.
- Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.

12.11.2015 FORMANNSKAPET

Avstemming:

Forslag fra H v/Jarl-Håvard Borgen:

2 nye kulepkt.

- Anlegget har kapasitet og mulighet for samtrening av søk og manngard i variert terreng og vann.
- Anlegget er også godt tilrettelagt for trening med hund.
-

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra Frp v/Gry Anette R. Amundsen

Nytt kulepkt.

- Øvingsenteret for samvirke, lokalisert på Sagamoen, ønskes å være tilgjengelig for øving for personell i en større region og utover Telemarks grenser.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

FS-063/15 VEDTAK:

1. Nome kommune ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.
2. Kommunene i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningscenter for samvirke i beredskap i Telemark. I Nome kommune er det etablert et slikt senter på Sagamoen, sentralt i Telemark, som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningscentre allerede i dag. Det er også gjort betydelige forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapssenter for samvirke trening/øving.

- Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane. Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.
- Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.
- Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.
- Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskapssenter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.
- Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.
- Anlegget har kapasitet og mulighet for samtrening av søk og manngard i variert terreng og vann.
- Anlegget er også godt tilrettelagt for trening med hund.

- Øvingsenteret for samvirke, lokalisert på Sagamoen, ønskes å være tilgjengelig for øving for personell i en større region og utover Telemarks grenser.

19.11.2015 KOMMUNESTYRET

Avstemming:

Forslag fra H v/Hans G. Jørgensen til nytt vedtak:

Kommunen viser til saksutredningen og påpeker følgende som høringsuttalelse til Det kongelige Justis og Beredskapsdepartement:

Kommunen ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.

Kommunen i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningscenter for samvirke i beredskap i Telemark. Kommunen peker på at det er etablert et slikt på Sagamoen i Nome som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

Kommunen anbefaler at Arnt Tolo fra Politiet i Telemark oppnevnes som kandidat inn i den nye arbeidsgruppen som Justis og Beredskaps Department har bedt om kandidater til, for å jobbe videre med mulighetsstudien til DSB og de høringsutkast som kommer inn.

Sammendrag

DSB har laget en mulighetsstudie om det nasjonale behovet for samtrening mellom nødetatene og nasjonens behov for anlegg og kunnskapssentre der slik trening kan foregå. Denne er sendt ut av Justisdepartementet til blant annet kommunene på en bred høring. Høringsfrist er 30.11.2015.

(Dette er et forslag til høringsuttalelse som kan benyttes av kommunene og kommuneregionene i Telemark.)

Faktainformasjon om saken

Rapporten skisserer at det nasjonale kompetansenavet for samtrening bygges opp på Politihøgskolen med deltakelse fra de andre nasjonale nødetatene, ekstrakostnad for staten er estimert til 6 mill.

Videre skisseres det behov for to regionale kurscenter der de peker på Sivilforsvarets øvingscenter på Starum for Sør Norge og Norges brannskole for Nord Norge. Ekstrakostnad for staten er estimert til 4 mill.

Videre peker rapporten på at det største volumet både for etatsspesifikk trening og samtrening bør skje lokalt innenfor ordinær arbeidstid/reise på dagtid fordi dette gir størst effekt, treningskapasitet og mest økonomisk treningstid. Denne endringen i aktivitet mot mer samtrening, skal dekkes innenfor de ulike etatenes ordinære driftsbudsjetter.

Rapporten trekker da opp noen kriterier for hva som er viktig i regionale og lokale treningscenter. Disse kriteriene og vurderingene er klipt inn i dette dokumentet (se vedlegg).

Det er å bemerke at treningscenteret på Sagamoen i Nome kommune ikke er nevnt i rapportens vedlegg 4. Telemark politidistrikt leier i dag noen hundre kvadratmeter og tilgang til skytterbane. Det pågår et prosjekt, forankret i kommuner og Telemark fylkeskommune for å utvikle dette til et regionalt Beredskapscenter for samvirke. Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningscenter allerede i dag. Det vil være viktig for kommunene i Telemark å påpeke at vi allerede har et lokalt treningscenter lokalisert midt i fylket. Lokaliseringen sikrer at alle kommunene i Telemark vil nå dette treningscenteret med trening på dagtid (innenfor en times reise fra kommunesentra). Og det er gjort forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapscenter for samvirke trening/øving.

Fakta om Sagamoen Beredskapsenter for samvirke i Nome kommune:

1. Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane. Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.
2. Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.
3. Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.
4. Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskap senter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.
5. Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.

Hvordan sikre digitalt samvirke i trening?

Mulighetsrapporten beskriver en nasjonal struktur der et lite nasjonalt senter koordinerer kompetansen om samhandling mellom nødetatene spesielt og tenker å iverksette denne gjennom opplæring av ledere og instruktører på to regionale treningsentre på nasjonalt nivå. Som igjen driver treningen lokalt. Dette synes både fornuftig og økonomisk rasjonelt. Både i privat sektor og innenfor helse, utdanning og i kommunesektoren tas det stadig mer i bruk teknologiske plattformer for dokumentasjon, digitale læremidler og interaktive kurs og tester for å kvalitetssikre tjenester og kunnskapsnivå i kunnskapsorganisasjoner. Samt distribusjon av slikt innhold. Digitalt læringsinnhold må virke sammen med fysiske samlinger og praktiske øvinger.

Vår erfaring fra kommunal sektor tilsier at her bør Staten ved ansvarlig fagdepartement ta eierskapet til en slik læringsplattform og gjøre denne tilgjengelig for alle forvaltningsnivå og sektorer som skal ta del i felles kompetanse uavhengig av organisatorisk tilhørighet. Det er derfor lurt at det settes av midler også til slike verktøy i det nasjonale kompetansesenteret.

I høringsbrevet blir vi også bedt om å foreslå kandidat inn i den nye arbeidsgruppen som Justis og Beredskaps Department har bedt om kandidater til, for å jobbe videre med mulighetsstudien til DSB og de høringsutkast som kommer inn.

Anton Tolo har jobbet i politiet i 19 år, begynte i Oslo politidistrikt og var der i 7 år. Vært operativ politimann i hele perioden og deltatt i Utrykningsenheten fra 2001. Vært ved Grenland politistasjon fra 2003 og jobbet som innsatsleder i ca 5år. Jobber nå som fast instruktør ved Felles Operativ enhet og er NK og talsmann for UEH Telemark.

Er blant annet sensor og veileder for instruktørutdanning i politioperative disipliner og har mye erfaring med Politihøgskolesystemet, både ang fasiliteter som kreves og hvordan opplæringssystemet virker.

Er opptatt av å ha gode treningsforhold for den operative treningen og ser at mer og mer rettes mot samtrening med brann og helse. For at dette skal kunne fungere på permanent basis trenger vi forutsigbarhet og et senter som inneholder det etatene trenger.

Vurdering:

Det er positivt at ansvarlig fagdepartement vil ta lederrollen i å sikre best mulig samhandling mellom nød og beredskapsstatene over hele landet. Det er svært viktig at nasjonal og internasjonal kunnskap og erfaring samles og benyttes i trening og utdanning av både ledere, instruktører og mannskaper i alle nivå i disse tjenestene. Og samtrening mellom nivåene styrkes for å sikre god utnyttelse og effekt når kriser oppstår.

Vi påpeker at Sagamoen i Nome må inngå i det nasjonale nettverket av regionale/lokale treningssentre. Vi ser at Sagamoen dekker et behov i Telemark allerede i dag. Og med et nytt politidistrikt vil Sagamoen Beredskap Senter for samvirke, kunne dekke regionale kurs og treningsbehov for både det nye politidistriktet samt Agder. Samtidig som det dekker behovet for lokal samvirketrening mellom kommuner og nødetater i Telemark.

Effektiv tilgang til felles kompetanse over hele landet fordrer at det nasjonale kompetansesenteret også distribuerer læringsinnhold og kursopplegg til alle regionale og lokale treningssentre og til kommunene på en moderne læringsplattform.

Konklusjon:

Kommunen blir tilrådd å vedta uttalelse der en påpeker behovet for regionalt beredskap og treningssenter i Telemark og at dette ligger på Sagamoen i Nome. Dette vil også dekke deler av Agder på en effektiv måte.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

KS-095/15 VEDTAK:

BEREDSKAPSENTER FOR SAMVIRKE I TELEMARK

Kommunen viser til saksutredningen og påpeker følgende som høringsuttalelse til Det kongelige Justis og Beredskapsdepartement:

Kommunen ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.

Kommunen i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningssenter for samvirke i beredskap i Telemark. Kommunen peker på at det er etablert et slikt på Sagamoen i Nome som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

Kommunen anbefaler at Arnt Tolo fra Politiet i Telemark oppnevnes som kandidat inn i den nye arbeidsgruppen som Justis og Beredskaps Department har bedt om kandidater til, for å jobbe videre med mulighetsstudien til DSB og de høringsutkast som kommer inn.

Sammendrag

DSB har laget en mulighetsstudie om det nasjonale behovet for samtrening mellom nødetatene og nasjonens behov for anlegg og kunnskapssentre der slik trening kan foregå. Denne er sendt ut av Justisdepartementet til blant annet kommunene på en bred høring. Høringsfrist er 30.11.2015.

(Dette er et forslag til høringsuttalelse som kan benyttes av kommunene og kommuneregionene i Telemark.)

Faktainformasjon om saken

Rapporten skisserer at det nasjonale kompetansenavet for samtrening bygges opp på Politihøyskolen med deltakelse fra de andre nasjonale nødetatene, ekstrakostnad for staten er estimert til 6 mill.

Videre skisseres det behov for to regionale kurscenter der de peker på Sivilforsvarets øvingscenter på Starum for Sør Norge og Norges brannskole for Nord Norge. Ekstrakostnad for staten er estimert til 4 mill.

Videre peker rapporten på at det største volumet både for etatsspesifikk trening og samtrening bør skje lokalt innenfor ordinær arbeidstid/reise på dagtid fordi dette gir størst effekt, treningskapasitet og mest økonomisk treningstid. Denne endringen i aktivitet mot mer samtrening, skal dekkes innenfor de ulike etatenes ordinære driftsbudsjetter.

Rapporten trekker da opp noen kriterier for hva som er viktig i regionale og lokale treningssentre. Disse kriteriene og vurderingene er klipt inn i dette dokumentet (se vedlegg).

Det er å bemerke at treningssenteret på Sagamoen i Nome kommune ikke er nevnt i rapportens vedlegg 4. Telemark politidistrikt leier i dag noen hundre kvadratmeter og tilgang til skytterbane. Det pågår et prosjekt, forankret i kommuner og Telemark fylkeskommune for å utvikle dette til et regionalt Beredskapsenter for samvirke. Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningssentre allerede i dag. Det vil være viktig for kommunene i Telemark å påpeke at vi allerede har et lokalt treningssenter lokalisert midt i fylket. Lokaliseringen sikrer at alle kommunene i Telemark vil nå dette treningssenteret med trening på dagtid (innenfor en times reise fra kommunesentra). Og det er gjort forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapsenter for samvirke trening/øving.

Fakta om Sagamoen Beredskapsenter for samvirke i Nome kommune:

- 1. Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane. Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.**
- 2. Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.**
- 3. Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.**
- 4. Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskap senter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.**

5. Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.

Hvordan sikre digitalt samvirke i trening?

Mulighetsrapporten beskriver en nasjonal struktur der et lite nasjonalt senter koordinerer kompetansen om samhandling mellom nødetatene spesielt og tenker å iverksette denne gjennom opplæring av ledere og instruktører på to regionale treningscentre på nasjonalt nivå. Som igjen driver treningen lokalt. Dette synes både fornuftig og økonomisk rasjonelt. Både i privat sektor og innenfor helse, utdanning og i kommunesektoren tas det stadig mer i bruk teknologiske plattformer for dokumentasjon, digitale læremidler og interaktive kurs og tester for å kvalitetssikre tjenester og kunnskapsnivå i kunnskapsorganisasjoner. Samt distribusjon av slikt innhold. Digitalt læringsinnhold må virke sammen med fysiske samlinger og praktiske øvinger.

Vår erfaring fra kommunal sektor tilsier at her bør Staten ved ansvarlig fagdepartement ta eierskapet til en slik læringsplattform og gjøre denne tilgjengelig for alle forvaltningsnivå og sektorer som skal ta del i felles kompetanse uavhengig av organisatorisk tilhørighet. Det er derfor lurt at det settes av midler også til slike verktøy i det nasjonale kompetansesenteret. I høringsbrevet blir vi også bedt om å foreslår kandidat inn i den nye arbeidsgruppen som Justis og Beredskaps Department har bedt om kandidater til, for å jobbe videre med mulighetsstudien til DSB og de høringsutkast som kommer inn.

Anton Tolo har jobbet i politiet i 19 år, begynte i Oslo politidistrikt og var der i 7 år. Vært operativ politimann i hele perioden og deltatt i Utrykningsenheten fra 2001. Vært ved Grenland politistasjon fra 2003 og jobbet som innsatsleder i ca 5år. Jobber nå som fast instruktør ved Felles Operativ enhet og er NK og talsmann for UEH Telemark.

Er blant annet sensor og veileder for instruktørutdanning i politioperative disipliner og har mye erfaring med Politihøgskolesystemet, både ang fasiliteter som kreves og hvordan opplæringsystemet virker.

Er opptatt av å ha gode treningsforhold for den operative treningen og ser at mer og mer rettes mot samtrening med brann og helse. For at dette skal kunne fungere på permanent basis trenger vi forutsigbarhet og et senter som inneholder det etatene trenger.

Vurdering:

Det er positivt at ansvarlig fagdepartement vil ta lederrollen i å sikre best mulig samhandling mellom nød og beredskapssetatene over hele landet. Det er svært viktig at nasjonal og internasjonal kunnskap og erfaring samles og benyttes i trening og utdanning av både ledere, instruktører og mannskaper i alle nivå i disse tjenestene. Og samtrening mellom nivåene styrkes for å sikre god utnyttelse og effekt når kriser oppstår.

Vi påpeker at Sagamoen i Nome må inngå i det nasjonale nettet av regionale/lokale treningsentre. Vi ser at Sagamoen dekker et behov i Telemark allerede i dag. Og med et nytt politidistrikt vil Sagamoen Beredskap Senter for samvirke, kunne dekke regionale kurs og treningsbehov for både det nye politidistriktet samt Agder. Samtidig som det dekker behovet for lokal samvirketrening mellom kommuner og nødetater i Telemark.

Effektiv tilgang til felles kompetanse over hele landet fordrer at det nasjonale kompetansesenteret også distribuerer læringsinnhold og kursopplegg til alle regionale og lokale treningsentre og til kommunene på en moderne læringsplattform.

Konklusjon:

Kommunen blir tilrådd å vedta uttalelse der en påpeker behovet for regionalt beredskap og treningscenter i Telemark og at dette ligger på Sagamoen i Nome. Dette vil også dekke deler av Agder på en effektiv måte.

(Kommunestyret gjør endelig vedtak).

Kopi av saksutredning med vedtak sendes:

Det kongelige justis- og politidep.	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Midt-Telemarksrådet			
Telemark politidistrikt	Postboks 47	3701	SKIEN

Dokumenter i saken:

1 03.11.2015 Høring om beredskapssenter for øving

Dokumenter er vedlagt saken

Faktiske opplysninger

Departementets høringsbrev i saken;

«(NB: Merk at vår referanse er endret fra 15/2144 til 15/5669 etter at høringsbrevet ble utsendt.)

Studien er utarbeidet av en tverrsektoriell arbeidsgruppe på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Arbeidsgruppen har vært ledet av direktør for Norges Brannskole og DSB har ivaretatt rollen som sekretariat for arbeidsgruppen.

DSB oversendte arbeidsgruppens rapport til JD i februar i år. Studien gir en vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for økt samvirke blant beredskapsaktørene. Formålet med studien var å kartlegge status og fremtidige behov for felles øvinger og kompetanse blant beredskapsaktørene, inkludert om det skal opprettes ett eller flere sentre for dette formålet.

Mandatutforming og sammensetning av arbeidsgruppen ble gjort i samråd med Forsvarsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Nærmere om mandatet

Regjeringen legger i Politisk plattform vekt på at de fire grunnleggende prinsippene for beredskapsarbeidet skal videreføres: Ansvar, nærhet, likhet og samvirke. Det er derfor en målsetting å videreutvikle samvirket mellom nødetatene. Ved håndtering av store hendelser, enten det er klimarelaterte hendelser eller terrorrelaterte hendelser, er det viktig at det er et helhetlig samarbeid og samvirke mellom nødetatene. Sivilforsvaret, de frivillige og Forsvaret har også en sentral rolle i dette samvirket. God rolleforståelse og felles øvelser er sentralt for at samvirket kan foregå effektivt og bidra til å begrense tap og lidelse for de som rammes. Det er i dag virksomhet ved Sivilforsvarets beredskaps- og kompetansesenter på Starum, Norges Brannskole ved Tjeldsund, Justissektorens kurs- og øvingssenter i Stavern og andre steder som er viktige innen opplæring og øving av beredskapsaktørene. Samtidig er det kommet innspill fra lokale hold med planer og ideer for utvikling av ny virksomhet for samtrening og kompetanseutvikling for beredskapsaktørene. På denne bakgrunn ble det utarbeidet et mandat med bl. a. følgende punkter:

- Mulighetsstudien skal vurdere både nasjonale og regionale behov.
- Behovet skal vurderes i lys av eksisterende og planlagte sentre, og i lys av eksisterende nettverksorganisering mellom ulike aktører. Videre må brukere og brukernytten mv. kartlegges.
- Dersom det konkluderes med at det er behov for nytt eller nye øvings- og kompetansesentre, må også ulike lokasjoner vurderes. Videre bør det vurderes eierskap og hvordan anlegget kan finansieres og driftes.
- Studien skal inkludere vurdering av Forsvarets behov knyttet til øvings- og kompetansesenter for å ivareta sivilt-militært samarbeid rettet mot å yte bistand til sivile beredskapsaktører, men ikke Forsvarets behov for slikt senter relatert til ivaretagelse av sine primær oppgaver.

Mandatet er gjengitt i sin helhet i vedlegg 1 i rapporten.

Arbeidsgruppens anbefalinger

Arbeidsgruppen anbefaler følgende hovedtiltak (kap. 8.1 i rapporten):

- Formalisering og forankring av overordnet ansvar for samvirke (hos JD)

- Etablering av et nasjonalt tverrfaglig kompetansesenter for samvirke (ved utvikling av Politihøgskolen med bistand fra andre aktuelle kompetansemiljøer)
- Etablering av to regionale øvings- og kompetansesentre for samvirke (med basis i de eksisterende statlige kompetansesentrene – Sivilforsvarets beredskaps- og kompetansesenter på Starum og Norges brannskole i Fjelldal)
- Bedre og systematisk utnyttelse av eksisterende lokale øvingsentre
- Styrking av Hovedredningsentralens tilsyn og veiledning av de lokale redningssentralene.

Når det gjelder lokalt nivå har arbeidsgruppen ikke gitt en konkret vurdering av de respektive (initiativene til) øvings- og kompetansesentre utover å konstatere at det vil være behov for mange lokale øvingsentre og at disse bør være forankret, eiet, finansiert og styrt lokalt. Det er gitt en fylkesvis oversikt over eksisterende og potensielle kompetanse- og øvingsentre i vedlegg 4 i rapporten.

Nærmere om høringen og veien videre

I lys av at Mulighetsstudien ikke inneholder mange alternative løsninger for hvordan man kan imøtekomme fremtidige behov for felles øvinger og kompetanse blant beredskapsaktørene, anmoder vi høringsinstansene om å vurdere arbeidsgruppens anbefalinger i en bredere sammenheng. Det vil følgelig være ønskelig med supplerende innspill til alternative løsninger.

Høringen formidles bredt, inkludert til alle landets kommuner basert på deres ansvar for henholdsvis primærhelsetjenesten og legevaktsystemet og brann- og redningsvesenet. Det anmodes om at mottakerne av denne høringen gjør den kjent for relevante aktører som ikke står på høringslisten.

I etterkant av høringen tar departementet sikte på å etablere en bredt sammensatt arbeidsgruppe som vil få i oppgave å vurdere høringsinnspillene. Vi anmoder derfor også høringsinstansene om å gi innspill til aktuelle deltakere til en slik arbeidsgruppe.

Vi ber om høringsinstansenes merknader og innspill innen 30.11.2015.

Les og svar på høringen her: regjeringen.no/id2429714

Høringen er åpen og alle kan sende innspill til oss. Vi ber om at hørings svar sendes inn digitalt ved å bruke skjemaet for hørings svar på regjeringen.no»

Det er å bemerke at treningssenteret på Sagamoen i Nome kommune ikke er nevnt i rapportens vedlegg 4. Telemark politidistrikt leier i dag noen hundre kvadratmeter og tilgang til skytterbane. Det pågår et prosjekt, forankret i kommuner og Telemark fylkeskommune for å utvikle dette til et regionalt Beredskapsenter for samvirke.

Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningssentre allerede i dag. Det vil være viktig for kommunene i Telemark å påpeke at vi allerede har et lokalt treningssenter lokalisert midt i fylket. Lokaliseringen sikrer at alle kommunene i Telemark vil nå dette treningssenteret med trening på dagtid (innenfor en times reise fra kommunesentra).

Det er også gjort betydelige forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapsenter for samvirke trening/øving.

Fakta om Sagamoen Beredskapsenter for samvirke i Nome kommune:

1. Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane.

Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.

2. Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.

3. Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.

4. Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskapssenter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.

5. Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.

Det vises for øvrig til vedlagt saksutredning for Midt-Telemarksrådet

Vurdering

Denne høringen er en viktig mulighet for å løfte Sagamoen Beredskapssenter som konsept inn i en større nasjonal sammenheng. Det må arbeides videre med saken inn mot nasjonale og regionale beredskapsmyndigheter

Ulefoss,04.11.2015

Rådmannen

Beredskapssenter øving for samvirke

Arkivsaknr: 15/2771

Jnr.:	Arkiv	Saksbehandler
15/18421	K1-026, K2-X29	Erling Rønnekleiv

Forvaltn. organ:	Dato	Sak nr.
Midt-Telemarkrådet	03.11.2015	034/15

Vedtak:

Midt-Telemarkrådet vedtar følgende uttalelse.

Midt-Telemarkrådet viser til saksutredningen og påpeker følgende som høringsuttalelse til Det kongelige Justis og Beredskapsdepartement:

Midt-Telemarkrådet ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.

Kommunene i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningssenter for samvirke i beredskap i Telemark. Midt-Telemarkrådet peker på at det er etablert et slikt på Sagamoen i Nome som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

MTR-034/15

Vedtak: Midt-Telemarkrådet vedtar følgende uttalelse.

Midt-Telemarkrådet viser til saksutredningen og påpeker følgende som høringsuttalelse til Det kongelige Justis og Beredskapsdepartement:

Midt-Telemarkrådet ønsker velkommen et nasjonalt kompetansesenter som kan kvalitetssikre kvalitetskrav og kompetansemål for samtrening mellom nødetatene.

Kommunene i Telemark sammen med de statlige nødetatene, har behov for et regionalt/lokalt treningssenter for samvirke i beredskap i Telemark. Midt-Telemarkrådet peker på at det er etablert et slikt på Sagamoen i Nome som bør inngå i det nasjonale tilbudet av slike senter.

Kopi av saksutredning med vedtak sendes:

Dokumenter i saken:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
2	I	29.09.2015	Björg Tveito Lundefaret	Beredskapssenter på Sagamoen
1	I	06.10.2015	Bent Gurholt	Status rapport med videre aksjoner august 15
4	I	06.10.2015	Arnt Helge Hauglid	Beredskapssenter Sagamoen

Øvrige dokumenter i saken er tilgjengelige ved servicekontoret i rådhuset.

Sammendrag

DSB har laget en mulighetsstudie om det nasjonale behovet for samtrening mellom nødetatene og nasjonens behov for anlegg og kunnskapssentre der slik trening kan foregå. Denne er sendt ut av Justisdepartementet til blant annet kommunene på en bred høring. Høringsfrist er 30.11.2015.

Faktiske opplysninger

Rapporten skisserer at det nasjonale kompetansenavet for samtrening bygges opp på Politi høyskolen med deltakelse fra de andre nasjonale nødetatene, ekstrakostnad for staten er estimert til 6 mill.

Videre skisseres det behov for to regionale kurssenter der de peker på Sivilforsvarets øvingssteder på Starum for Sør Norge og Norges brannskole for Nord Norge. Ekstrakostnad for staten er estimert til 4 mill.

Videre peker rapporten på at det største volumet både for etatsspesifikk trening og samtrening bør skje lokalt innenfor ordinær arbeidstid/reise på dagtid fordi dette gir størst effekt, treningskapasitet og mest økonomisk treningstid. Denne endringen i aktivitet mot mer samtrening, skal dekkes innenfor de ulike etatenes ordinære driftsbudsjetter.

Rapporten trekker da opp noen kriterier for hva som er viktig i regionale og lokale treningssteder. Disse kriteriene og vurderingene er klipt inn i dette dokumentet (se vedlegg).

Det er å bemerke at treningsstedet på Sagamoen i Nome kommune ikke er nevnt i rapportens vedlegg 4. Telemark politidistrikt leier i dag noen hundre kvadratmeter og tilgang til skytterbane. Det pågår et prosjekt, forankret i kommuner og Telemark fylkeskommune for å utvikle dette til et regionalt Beredskapssenter for samvirke. Det etablerte prosjektet dokumenterer at anlegget har muligheter til å dekke de fleste kravene til lokale treningssteder allerede i dag. Det vil være viktig for kommunene i Telemark å påpeke at vi allerede har et lokalt treningssted lokalisert midt i fylket. Lokaliseringen sikrer at alle kommunene i Telemark vil nå dette treningsstedet med trening på dagtid (innenfor en times reise fra

kommunesentra). Og det er gjort forarbeid for at dette kan utvikles videre i tråd med de behov nødetatene i regionen har for et regional/lokalt Beredskapsenter for samvirke trening/øving.

Fakta om Sagamoen Beredskapsenter for samvirke i Nome kommune:

1. Politiet i Telemark bruker anlegget / området på Sagamoen i dag til kursing og øvelser og har to leieavtaler på bruk av innendørs haller, kurslokaler og skytebane. Samlet anslås det fra politiet at de trener rundt 3600 dagsverk på Sagamoen pr år. Av dette benyttes skytebanen rundt 100 – 120 dager pr år.
2. Det er investert i noe infrastruktur utvendig på anlegget og i haller; slik som buss, trening/øvelses leilighet, kurs lokaler etc. Dette for å kunne trene alene i regi av politiet, men og i samtrening med andre nødetater som prehospitale tjenester og brann.
3. Det er kartlagt de behov som nødetatene har og som vil gjøre det attraktivt å øke bruken av Sagamoen til øvelser, kursing og samtrening for regionen. Disse behov kan vi oppfylle ved Sagamoen. Det er også prøvd ut samtrening mellom de 3 største nødetatene.
4. Det pågår nå et arbeid med å etablere driftsform og finansiering for å bygge Sagamoen Beredskap senter for samvirke opp til et profesjonelt regionalt senter for samvirke, der hoved fokus er praktiske øvelser og spisset kursing. Dette for at anlegget skal bli enda mer attraktivt for samtrening og individuelle treninger og øvelse for nødetatene.
5. Sagamoen ligger like inntil Sørlandsbanen med Lunde stasjon der det er togforbindelser til Drammen/Oslo og til Kristiansand. Bussforbindelse til Skien hver time.

Hvordan sikre digitalt samvirke i trening?

Mulighetsrapporten beskriver en nasjonal struktur der et lite nasjonalt senter koordinerer kompetansen om samhandling mellom nødetatene spesielt og tenker å iverksette denne gjennom opplæring av ledere og instruktører på to regionale treningssentre på nasjonalt nivå. Som igjen driver treningen lokalt. Dette synes både fornuftig og økonomisk rasjonelt. Både i privat sektor og innenfor helse, utdanning og i kommunesektoren tas det stadig mer i bruk teknologiske plattformer for dokumentasjon, digitale læremidler og interaktive kurs og tester for å kvalitetssikre tjenester og kunnskapsnivå i kunnskapsorganisasjoner. Samt distribusjon av slikt innhold. Digitalt læringsinnhold må virke sammen med fysiske samlinger og praktiske øvinger.

Vår erfaring fra kommunal sektor tilsier at her bør Staten ved ansvarlig fagdepartement ta eierskapet til en slik læringsplattform og gjøre denne tilgjengelig for alle forvaltningsnivå og

sektorer som skal ta del i felles kompetanse uavhengig av organisatorisk tilhørighet. Det er derfor lurt at det settes av midler også til slike verktøy i det nasjonale kompetansesenteret.

Vurdering

Det er positivt at ansvarlig fagdepartement vil ta lederrollen i å sikre best mulig samhandling mellom nød og beredskapssetatene over hele landet. Det er svært viktig at nasjonal og internasjonal kunnskap og erfaring samles og benyttes i trening og utdanning av både ledere, instruktører og mannskaper i alle nivå i disse tjenestene. Og samtrening mellom nivåene styrkes for å sikre god utnyttelse og effekt når kriser oppstår.

Vi påpeker at Sagamoen i Nome må inngå i det nasjonale nettet av regionale/lokale treningsentre. Vi ser at Sagamoen dekker et behov i Telemark allerede i dag. Og med et nytt politidistrikt vil Sagamoen Beredskap Senter for samvirke, kunne dekke regionale kurs og treningsbehov for både det nye politidistriktet samt Agder. Samtidig som det dekker behovet for lokal samvirketrening mellom kommuner og nødetater i Telemark.

Effektiv tilgang til felles kompetanse over hele landet fordrer at det nasjonale kompetansesenteret også distribuerer læringsinnhold og kursopplegg til alle regionale og lokale treningsentre og til kommunene på en moderne læringsplattform.

Oppsummering - konklusjon

Kommunen blir tilrådd å vedta uttalelse der en påpeker behovet for regionalt beredskap og treningsentre i Telemark og at dette ligger på Sagamoen i Nome. Dette vil også dekke deler av Agder på en effektiv måte.

Sted	Dato	Stempel – underskrift
Midt-Telemark	14.10.2015	Erling Rønnekleiv regionrådssekretær

7.1

LOKALE OG REGIONALE SAMVIRKEØVELSER

Det er en oppfatning blant beredskapsaktørene at dagens samvirketrening ikke er så god som den burde være. Denne oppfatningen har sitt grunnlag i erfaringer som gjøres på ulike områder, eksempelvis tilbakemeldinger fra beredskapsaktørene gjennom kurs, jf. rapport fra Stiftelsen Norsk Luftambulans omhandlende Nasjonal lederutdanning for innsatspersonell.²⁶

Arbeidsgruppen mener på bakgrunn av avdekkede behov redegjort for i blant annet stortingsdokumenter, evalueringsrapporter og utredninger, at det er naturlig å anbefale en økning i samvirkeøvelser og samvirkekompetanse i forhold til dagens nivå. Det er også uttrykt politisk ønske om å øke samvirkeevnen gjennom økt øvingsaktivitet. Et økt omfang av samvirkerelatert øving vil ha budsjettmessige konsekvenser, men det forutsettes at de lokale øvingene skjer gjennom omprioritering av aktiviteter innenfor tildelte ordinære budsjettmessige rammer. Det betyr at noe etatsspesifikk øving nedprioriteres til fordel for samvirkeøving, eller at samvirkeøving får større fokus i de lokale øvelsene.

Det synes å være mulig å dekke enkelte av elementene i den etatsspesifikke utdanningen gjennom gode samvirkeøvelser, slik at det nødvendigvis ikke bare blir tale om en ekstra utgift, men en synergi i form av at en og samme øvelse både dekker behovet for samvirketemaer og for etatsspesifikke temaer. Det må også påpekes at det som oftest vil ligge en viss mulighet til omfordeling av budsjettmidler i den enkelte etat. Det nasjonale, tverrfaglige kompetansesenteret, sammen med de regionale øvings- og kompetansesentrene, kan gjennom utvikling av god øvingsmetodikk legge til rette for mer effektiv øvingsgjennomføring.

I brannstudien blir det påpekt at leder i brann- og redningsvesenet skal være i stand til å ivareta ledelse av egne mannskaper, samt politiets og kanskje helse-tjenestens oppgaver i den første fasen av en hendelse. Denne oppgaven krever kompetanse, forståelse av

egen rolle og forståelse for de andre nød- og beredskapsstatenes roller og oppgaver på skadestedet. Det er av avgjørende betydning for en god håndtering at det er gjennomført samvirkeøvelser som gir kjennskap til hverandre for best mulig enhetlig håndtering av hendelsen.²⁷

I mulighetsstudien er det påpekt behov for lokale øvingsentre, som forutsettes eiet, driftet og finansiert lokalt. Mulighetsstudien fokuserer spesielt på samvirkebehovet mellom de ulike nødetatene og ikke spesielt på fagbehovet til den enkelte etat. Det er noen fagområder som har spesielle utfordringer, ikke minst i forhold til å kunne tilby praktisk og teoretisk opplæring og trening (kompetanseheving). Eksempelvis tunnelsikkerhet, giftige kjemikalier/farlig stoff, mv. Det vil kunne ha nasjonal interesse å kunne dedikere denne opplæringen til regionale øvings- og kompetansesentre, eller lokale øvingsentre, f.eks. av regionale, geografiske eller kompetansemessige årsaker. Slike særskilte øvingsfasiliteter bør kunne hel eller delfinansieres av nasjonale midler.

Gjennom ressurspersoner som har informert arbeidsgruppen, og under gjennomgangen av enkelte rapporter, særlig politiets treningsstudie,²⁸ har det dannet seg et bilde av hva som bør karakterisere fremtidige lokale øvingsentre:

- Nærhet til beredskapsaktørens arbeidssted og aksjonsområde for å minimalisere reisetid, fravær og behov for vikarer ved at beredskapsvevnen til de som øver er ivaretatt.
- Nærhet til offentlig kommunikasjon.
- Mulighet for å gjennomføre realistiske, feltmessige øvelser på grunnlag av definerte scenarier.
- Tilgang til kompetente instruktører og lærerkrefter.
- Muligheter for samarbeid mellom beredskapsaktørene.
- Ivareta formalkrav knyttet til helse, miljø og sikkerhet, samt muligheter for forlegning, forpleining, undervisningsrom, stabsrom, vaktmestertjenester, og fast installert utstyr for video, lyd, konferanser og internett.

²⁶ Prosjektplan nasjonal lederutdanning for innsatspersonell (NLUI) studiet, mai 2014.

²⁷ Brannstudien 2013, rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk, kap. 10.3 Kritiske suksessfaktorer.

²⁸ Prosjektutredning i politiet, fremtidig behov for treningsfasiliteter, rapport av 15.1.14.

- Simulatorer vil være fremtidsrettet infrastruktur, fremtidens stabs-/ledertrening kan kreve denne type infrastruktur.
- Forutsigbar tilgjengelighet gjennom formaliserte avtaler om leie.
- Muligheter for større øvelser og scenarioer og ha helikopterlandingsplass.
- Nærhet til havn, Forsvarets ressurser (avdelinger, spesialstyrker, helikopter, fartøy).

Arbeidsgruppen anser at det er behov for mange lokale øvingssentre rundt om i landet, men mener at disse bør være lokalt forankret, eiet, finansiert og styrt av de aktuelle interessentene i lokalmiljøet. Forholdene ligger godt til rette for at det nasjonale, tverrfaglige kompetansesenteret, og først og fremst, de regionale øvings- og kompetansesentrene, ved behov kan leie fasiliteter av de lokale øvingssentrene til gjennomføring av aktuell samvirkerelatert utdanning. En fylkesvis oversikt over eksisterende kompetanse- og øvingssentre som arbeidsgruppen anser som relevante i samvirkesammenheng er vedlagt rapporten. Mange komplekse samvirkeøvelser kan imidlertid gjennomføres uten særskilte krav til øvingsanlegg, eksempelvis trafikkulykker mv.

På lokalt nivå bør det etableres kontakt mellom lokale øvingssentre og Forsvarets enheter, for avklaring av behov for samvirke på lokalt og regionalt nivå.

7.2 EIERSKAP, FINANSIERING OG DRIFT AV LOKALE ØVINGSSENTRE

Lokale øvingssentre rundt om i landet er lokalt forankret, eiet, finansiert og styrt av de aktuelle interessentene i lokalmiljøet. Det er derfor ikke foretatt vurderinger av hvilke investeringer som er gjort rundt omkring, og hva driftskostnadene på de enkelte sentrene er. Det er imidlertid av interesse å vite at en selvkostbasert driftskostnad per dag per kurselev (uten overnatting og forpleining) for en og samme kurstype kan ligge på fra ca. 1 800 kr for de billigste og opp til omkring 4 000 kr for de dyreste.

Det er ikke foretatt økonomiske beregninger som viser hva dagens samvirkeutdanning og øvelser koster for alle beredskapsaktørene. Det er ikke tilgjengelig informasjon om omfang og innhold i lokal samvirkeøving så langt arbeidsgruppen har kjennskap til. Det har heller ikke vært vurdert å hente inn slik informasjon, da denne type informasjon ikke vil være av særlig verdi i forhold til vurderinger av regionale og nasjonale løsninger.

Arbeidsgruppen har påpekt at et økt omfang av samvirkerelatert øving vil ha budsjettmessige konsekvenser. Det er imidlertid forutsatt at lokale øvinger skjer innenfor tildelte ordinære budsjettmessige rammer. Det synes å være mulig gjennom gode samvirkeøvelser å dekke enkelte elementer i den etatsspesifikke utdanningen, slik at det nødvendigvis ikke bare blir tale om en ekstra utgift, men en synergi i form av at en og samme øvelse både dekker behovet innenfor samvirketemaer og for etatsspesifikke temaer.

7.3 HOVEDREDNINGS- SENTRALENE GIS RESSURSER TIL STERKERE STYRING AV ØVELSESVIRKSOMHET

Arbeidsgruppen anbefaler at Hovedrednings-sentralene gis ressurser til en sterkere styring av øvelsesvirksomheten gjennom sitt tilsyn med de lokale redningssentralene. Eksempelvis kan LRS øvingsutvalg, øvingsforum, samvirkeforum, fagdager og seminarer innenfor redningstjenesten bidra til et større omfang av samvirkeøvelser lokalt.

Vedlegg 2 – bilder fra Sagamoen – Beredskapssenter for samvirke i Telemark.

Oversiktsbilde – innendørs treningsareal i hallen , skytebane i forgrunnen.

Samvirketrening i leilighet

Skytebanetrening